Advies

Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad*

Doelenboom

Programma	**1 De gemeente Texel: voor en door bewoners**
Maatschappelijk doel	1.1 Dienstverlening optimaliseren
Beleidsdoel	1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen
Operationeel doel	1.1.2.17 Burgerberaad opzetten en uitvoeren

Raadsvoorstel

Het college stelt de raad voor om te besluiten

1. vaststellen van de kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad*
2. Akkoord te gaan met de volgende *algemene* kaders voor een Texels Burgerberaad:
   a. Duidelijke opdracht met afspraken over opvolging en randvoorwaarden. De adviezen van een burgerberaad worden als zwaarwegend beschouwd en in principe overgenomen door de gemeenteraad als deze voldoen aan de betreffende randvoorwaarden;
   b. Het onderwerp en de vraagstelling voldoen aan de criteria: maatschappelijk & politiek relevant, geeft zichtbaar resultaat en geschikt voor het instrument burgerberaad;
   c. Onafhankelijke procesbegeleiding;
   d. Deelnemers zijn een afspiegeling van de Texelse bevolking d.m.v. een gewogen loting en de groep bestaat uit tenminste 60 personen;
   e. Deelname is toegankelijk en laagdrempelig;
   f. Betrek de samenleving bij het burgerberaad
   g. Er is voldoende tijd en budget.
3. Na uitvoering van het eerste burgerberaad wordt het proces, het instrument en de voorwaarden geëvalueerd om vervolgens te bepalen in welke vorm het burgerberaad in het vervolg wordt ingezet. De conclusies en aanbevelingen worden verwerkt in deze kaderstellende notitie Texelse Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad*.

Toelichting

Omdat een burgerberaad een nieuw instrument is voor onze gemeente, stelt de gemeenteraad eerst deze kaderstellende notitie vast met algemene kaders voor het instrument burgerberaad. Deze kaders zijn te gebruiken voor elk komend burgerberaad. Voorafgaand aan elk burgerberaad worden deze algemene kaders toegepast en de randvoorwaarden aangescherpt en uitgewerkt in een Plan Van Aanpak toegespitst op het betreffende thema. Na vaststelling van deze kaderstellende notitie, volgt het PVA voor het burgerberaad klimaat & energie. Dat PVA gaat in op de inhoud van dit burgerberaad, de concrete vraagstelling, de criteria van loting en de specifieke randvoorwaarden die de gemeenteraad het burgerberaad wil meegeven voor dit betreffende burgerberaad. Dit plan van aanpak volgt in Q1 van 2024.

Consequenties

Financieel	☐	Majeure risico's	☐
Personeel/Organisatie	☐	Beheer	☐
Juridisch	☐	Belanghebbenden	☐
Beleid	☑	Structuurvisie	☐
Inkoop/Aanbesteding	☐	Regie	
Deregulering	☐	**Zaaknummer**	3381824

Bijlagen

1. Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad

Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad*

Samenvatting

De Texelse gemeenteraad heeft besloten tot het uitvoeren van een eerste Texels Burgerberaad over klimaat en energie. De uitkomsten van het Burgerberaad klimaat & energie liggen in 2025 voor advies bij de raad.

Raad stelt eerst algemene kaders vast voor het instrument burgerberaad
Omdat een burgerberaad een nieuw instrument is voor de gemeente Texel stelt de gemeenteraad eerst een kaderstellende notitie vast met *algemene kaders* voor het instrument burgerberaad. Deze kaders zijn te gebruiken voor elk komend burgerberaad. Voorafgaand aan elk burgerberaad worden deze algemene kaders toegepast en de randvoorwaarden aangescherpt en uitgewerkt in een Plan Van Aanpak toegespitst op het betreffende thema.

Raad geeft vertrouwen aan een burgerberaad en neemt adviezen in principe over
In deze *kaderstellende notitie Texels Burgerberaad* wordt duidelijk hoe Texel in grote lijnen een burgerberaad wil organiseren en binnen welke kaders. Een van de kaders is dat de gemeenteraad het advies van het burgerberaad heel serieus neemt en principe gaat overnemen als de adviezen voldoen aan vooraf gestelde randvoorwaarden. Verder gaat de notitie in op de politieke opdracht en rol van de gemeenteraad, criteria voor het onderwerp en vraagstelling, organisatie en rollen, representatieve deelname door gewogen loting en het toegankelijk maken voor alle Texelaars.

Uitwerking voor burgerberaad klimaat & energie volgt begin volgend jaar
Na vaststelling van deze kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, volgt een Plan Van Aanpak voor het burgerberaad klimaat & energie. Dat Plan van Aanpak gaat in op de inhoud van dit burgerberaad, de concrete vraagstelling, de criteria van loting en de specifieke randvoorwaarden die de gemeenteraad het burgerberaad wil meegeven voor dit betreffende burgerberaad. Dit plan van aanpak volgt in Q1 van 2024.

Leren door ervaring op te doen
Na uitvoering van het eerste burgerberaad wordt het proces, het instrument en de voorwaarden geëvalueerd om vervolgens te bepalen in welke vorm het burgerberaad in het vervolg wordt ingezet. De conclusies en aanbevelingen worden verwerkt in deze kaderstellende notitie Texelse Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad.*

Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad*

Argumenten tot advies

In de programmabegroting van 2022 heeft de gemeenteraad unaniem besloten voor het houden van een burgerberaad over klimaat en energie. Voor procesbegeleiding en uitvoering en is hiervoor 270.000 euro voor vrijgemaakt. Omdat een burgerberaad een nieuw instrument is voor de gemeente Texel stelt de gemeenteraad eerst een kaderstellende notitie vast met *algemene kaders* voor het instrument Burgerberaad. Deze kaders zijn te gebruiken voor elk komend burgerberaad. Voorafgaand aan elk burgerberaad worden deze algemene kaders toegepast, de randvoorwaarden aangescherpt en uitgewerkt tot een Plan Van Aanpak toegespitst op het betreffende thema. Na vaststelling van deze kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, volgt een Plan Van Aanpak voor het burgerberaad klimaat & energie. Dat Plan van Aanpak gaat in op de inhoud van dit burgerberaad, de concrete vraagstelling, de criteria van loting en de specifieke randvoorwaarden die de gemeenteraad het burgerberaad wil meegeven voor dit betreffende burgerberaad. Dit plan van aanpak volgt in Q1 van 2024. Na het eerste burgerberaad wordt het proces, het instrument en de voorwaarden geëvalueerd om vervolgens te bepalen in welke vorm het burgerberaad in het vervolg wordt ingezet. De conclusies en aanbevelingen worden verwerkt in deze kaderstellende notitie Texelse Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad.*

Alternatieven

Een alternatief is starten met een eerste burgerberaad (klimaat en energie) zonder kaderstellende notitie met kaders en randvoorwaarden. Risico is dat er veel tijd en energie verloren gaat voor het helder krijgen van algemene afspraken, die los staan van het onderwerp van het specifieke burgerberaad.

Consequenties van het advies

- **Beleidsmatige consequenties**
  Wanneer na het eerste burgerberaad wordt gekozen om het instrument burgerberaad vaker in te zetten dan heeft dit consequenties. Er zal hier dan in het beleidsproces rekening mee gehouden moeten worden en tijd en geld beschikbaar gesteld moeten worden.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

In het coalitieakkoord 2022-2026 Bouwen aan vertrouwen, voor een sociaal Texel" staat de aanleiding voor een burgerberaad als volgt verwoord:
"We willen weten wat de inwoners van Texel vinden van de grote uitdagingen op het gebeid van klimaat en energie en welke rol Texel hierin zou moeten spelen. Daarom gaan we hierover een Texels Burgerberaad organiseren. Dit willen we zorgvuldig voorbereiden en zorgvuldig uitvoeren. Dat kost tijd. De uitkomsten van het Texels Burgerberaad over klimaat en energie liggen aan het einde van deze raadsperiode op tafel. Dit betekent dat er deze coalitieperiode geen nieuwe beleidsvoorstellen met betrekking tot opwekking van duurzame energie geformuleerd worden. Er komen de komende vier jaar geen windturbines of grote zonneparken op Texel". Met de programmabegroting 2022 heeft de gemeenteraad unaniem besloten voor de uitvoering van een Texels Burgerberaad.

Waarom een Burgerberaad?
We zien een wereldwijde tendens van polarisatie, groepen in de samenleving dreigen zo ver uit elkaar te groeien dat ze niet meer naar elkaar kunnen luisteren en niet meer samen tot oplossingen kunnen komen. Tegelijkertijd is het vertrouwen in de politiek tanende. Veel burgers voelen zich niet gehoord en denken dat hun stem weinig invloed heeft. Het vertrouwen van inwoners in de politiek (wereldwijd) is nog nooit zo laag geweest. Ook zien we dat zowel dat de onderwerpen en crises zo groot en complex zijn dat politici er niet alleen uit komen of moeilijke beslissingen uitstellen. De politiek is op zoek naar nieuwe vormen van democratie waarbij inwoners weer een duidelijke stem hebben en waarbij er meer vanuit gezamenlijkheid gezocht wordt naar oplossingen. Het burgerberaad kan hierin een belangrijke rol spelen.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad*

Doelenboom

Programma	**1 De gemeente Texel: voor en door bewoners**
Maatschappelijk doel	1.1 Dienstverlening optimaliseren
Beleidsdoel	1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen
Operationeel doel	1.1.2.17 Burgerberaad opzetten en uitvoeren

De raad van de gemeente Texel:
gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- dat de gemeenteraad heeft gekozen voor uitvoering van een burgerberaad in deze coalitieperiode 2022-2026.

Besluit

1. Vaststellen van de kaderstellende notitie Texels Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad;*
2. Akkoord te gaan met de volgende *algemene* kaders voor een Texels Burgerberaad;

a. Duidelijke opdracht met afspraken over opvolging en randvoorwaarden. De adviezen van een burgerberaad worden als zwaarwegend beschouwd en in principe overgenomen door de gemeenteraad als deze voldoen aan de betreffende randvoorwaarden;
b. Het onderwerp en de vraagstelling voldoen aan de criteria: maatschappelijk & politiek relevant, geeft zichtbaar resultaat en geschikt voor het instrument burgerberaad;
c. Onafhankelijke procesbegeleiding;
d. Deelnemers zijn een afspiegeling van de Texelse bevolking d.m.v. een gewogen loting en de groep bestaat uit tenminste 60 personen;
e. Deelname is toegankelijk en laagdrempelig;
f. Betrek de samenleving bij het burgerberaad;
g. Er is voldoende tijd en budget.

3. Na uitvoering van het eerste burgerberaad wordt het proces, het instrument en de voorwaarden geëvalueerd om vervolgens te bepalen in welke vorm het burgerberaad in het vervolg wordt ingezet. De

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van
20-12-2023,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3381824

Bijlagen

1. Kaderstellende notitie Texels Burgerberaad

conclusies en aanbevelingen worden verwerkt in deze kaderstellende notitie Texelse Burgerberaad, *algemene kaders voor het instrument burgerberaad.*